

Köphjälp E-jolle

Att köpa ny båt är alltid ett stort steg. Om man därtill skall byta båt till en ny klass kan frågorna bli oändliga. Jag har därför tagit fram en liten mall för att hjälpa dig så ditt båtköp blir så lyckat som möjligt.

För det första vill jag gratulera dig till ditt visade intresse för E-jollen.

E-jollen är kanske en av de främsta enmansjollarna i världen där seglare med olika fysiska förutsättningar kan tävla på lika villkor. Titta bara på E-jollens sista OS, 2004 i Athen, där viktskillnaden för topp 10 totalt var mellan 55-73kg. Vilken klass kan uppvisa en sådan variation?

Det som gör E-jollen så unik är dess möjlighet till att anpassa mast och segel specifikt utifrån varje enskild seglares fysiska förutsättningar. Detta är således det viktigaste vid ditt köp av en E-jolle. **Riggen (segel och mast) skall vara anpassad utifrån seglarens fysiska förutsättningar.**

Nedan följer en checklista för de olika delarna du bör titta närmare på vid ett köp.

Mast

E-jollens mast är tillverkad i kolfiber och behåller sina egenskaper otroligt väl trots flera år av segling, var därför inte rädd om masten har några år på nacken.

En mast skall vara anpassad utifrån varje seglares fysiska förutsättningar (vikt, längd, styrka) som tidigare nämnts.

En masts styvhet mäts både i längsled och i sidled där mastens karaktär visas genom dess mastkurva. En lätt seglare skall ha en mjukare mast och det omvända gäller för en tyngre seglare. Detta är dock en djungel av siffror och olika segeltillverkare föredrar olika mastkurvor beroende på dess segeldesign. Begär alltid mastens mastkurva och rådfråga alltid någon med stor kunskap om master, exempelvis en segeltillverkare, innan ni bestämmer er för en mast.

Ofta anges masternas egenskaper i annonser i kilo, som till exempel en 58 kg mast. Detta bör ses som en förenkling för att beskriva en masts karaktär, vilket i grunden är bra, men är egentligen ganska missvisande. Allt för ofta stämmer dessa kilo-beskrivningar inte överens med verkligheten och bör ses med försiktighet. Som vi tidigare beskrivit bör man begära mastkurvan och därigenom förvissa sig om att masten uppfyller de egenskaper man söker. Generellt sett köper nya i E-jollen allt för mjuka master.

Segel

Varje segel tillverkas specifikt utifrån varje enskild masts mastkurva, se därför till att de segel som skall användas till den mast ni köper är tillverkade till den aktuella masten. Det är därför inte att rekommendera att köpa segel från en båt och en mast från en annan.

Ett nyare segel känns ofta mer ”prassligt” än ett som är mer använt. Detta beror dock självklart på segeldukens egenskaper men kan ses som en grundregel. Ett segel med massa krackeleringar/streck i duken visar på att det är väl använt. Titta vid insidan av lattorna, här slits seglet först och mest.

Bom

Det finns idag ett flertal olika typer av bommar på marknaden. Ingen har bevisat sig vara bättre än någon annan. Se till att bommen är rak (ej krökt) och har en ordentlig utväxling för uthal och kick. Titta även på bommens infästning till masten så att denna inte är sliten.

Skrov

Det finns idag ett flertal tillverkare av skrov, Finessa, Winner, Osis, OS, båtar samt ett antal mindre utländska tillverkare. Ingen båt har visat sig vara bättre än någon annan även fast designen skiljer lite mellan de olika båtarna.

För skrov finns några enkla saker man bör titta efter:

- Undersök så att skrovet ej har några större skador. Känsliga punkter är fören samt akterspegelns undre kant vid vattenlinjen.
- Öppna inspektionsluckorna till sidotankarna och kolla så att båten ej läcker. Lätt fukt kan bero på kondens men finns mer vatten läcker båten med största sannolikhet. På Winner, OS-båtar samt Osis finns även en inspektionslucka framför masten vilken bör öppnas för att undersöka så att skrovet ej tar in vatten. På Finessa finns istället en dyvika placerad framför mastfoten för att nå det främre skottet. Denna bör öppnas, luta båten bakåt och titta om det kommer vatten ur detta utrymme.
- Titta så mastfoten inte sitter löst. Denna nås genom att öppna den stora inspektionsluckan placerad efter mastöppningen.
- Undersök så att självlänsarna placerade intill centerbordstrumman inte är vinda/skeva (leder till att båten tar in vatten i lättare vind). Vänd upp och ner på båten med självlänsarna stängda. Det skall inte uppstå några glipor mellan den fasta och rörliga delen av självlänsen.

Roder och centerbord

Det finns idag två huvudsakliga tillverkningsätt avseende roder och centerbord. Antingen använder sig tillverkaren av en kärna av skum (Finessa, Tebermann, No1 foils m.m.) eller en ihålig konstruktion (Marström). Beroende på tillverkningsätt bör man titta efter lite olika saker.

Fördelen med den ihåliga konstruktionen är att den inte är känslig för temperaturskillnader då luften hela tiden cirkulerar genom dessa konstruktioner. Med en skumkärna kan roder och centerbord deformeras på grund av temperatur och tryckskillnader. Nackdelen med de ihåliga konstruktionerna är dock att det hål där luften ges möjlighet att passera in och ut genom även kan ta in vatten. Om vatten tillåts ligga kvar i centerbord eller roder kommer dessa att försvagas men även gå upp i vikt.

Slutsats: Skumkärna, kolla så att roder och centerbord inte har blivit skeva/deformerade. Ihåligkonstruktion, se upp med vikten. Och självklart, de skall inte ha några skador.

Mätpaper

Se till att alla **mätpaper är i ordning**. Mätpaper krävs till skrov, mast, bom, segel, roder, roderhuvud och centerbord.

Segelnummer/tillverkningsår

Kom ihåg att titta när båten tillverkades, detta hittar ni i mätpaperet för skrovet. De senaste åren har införseln av utländska begagnade båtar ökat till Sverige. När dessa registreras i Sverige för de ett högre segelnummer trots de ofta är betydligt äldre än båtar som registrerats nya i Sverige.

Lycka till med ditt E-jolleköp!
Carl Grindebratt